

Information från överförmyndarnämnden

Information om uppdraget som särskilt förordnad förmyndare

Särskilt förordnad förmyndare

Som förmyndare har du till uppgift att förvalta den omyndiges tillgångar och företräda hen i angelägenheter som rör tillgångarna (föräldrabalken 12 kap. 1 §). Det betyder att en förordnad förmyndare inte företräder barnet i personliga angelägenheter utan bara i ekonomiska och bevakar barnets rätt i frågor som hör ihop med tillgångar. Enligt föräldrabalken (FB) 10 kap. 3 § blir den som har förordnats särskilt till vårdnadshavare också särskilt förordnad förmyndare för barnet. Även medförmyndare har inom sitt uppdrag samma skyldigheter och rättigheter som en förordnad förmyndare.

Skyldigheterna ska fullgöras omsorgsfullt och du ska alltid utgå från vad som är bäst för barnet. Som särskilt förordnad förmyndare får du också en del skyldigheter gentemot oss på överförmyndaren, eftersom vi är den myndighet som ska utöva tillsyn över hur du sköter uppdraget som förmyndare. Därför ska tingsrätten alltid underrätta oss på överförmyndaren när någon utses till särskilt förordnad vårdnadshavare. När du utövar ditt uppdrag som särskilt förordnade förmyndare (SFF) gäller bland annat föräldrabalkens 12 och 14 kapitel (samma regler som för en god man).

Din redovisningsskyldighet

Din skyldighet att redovisa åtgärderna du vidtar i egenskap av barnets förmyndare finns reglerad i lag. Nedan följer en sammanfattning av vilka redovisningshandlingar du ska upprätta och skicka till överförmyndaren.

Överförmyndarnämnden kan, efter ansökan från dig, besluta att befria dig från kravet att lämna års- och sluträkning alternativt besluta att dessa får göras i förenklad form (FB 14 kap. 19 §). Vi gör ingen bedömning i frågan om du inte ansöker om det och det är inte säkert att vi bifaller din ansökan. En bedömning görs med hänsyn till dina och barnets förhållanden, tillgångarnas art eller värde samt omständigheterna i övrigt.

Förteckning

Det första du måste göra i din roll som förmyndare är att skicka in en förteckning över den omyndiges tillgångar till oss. Detta ska göras inom två månader efter det att tingsrätten fattade sitt beslut (FB 14 kap. 1 §). Du fyller helt enkelt i uppgifter om den omyndiges tillgångar så som det såg ut den dag du utsågs till förmyndare och skickar med underlag som styrker dessa uppgifter, exempelvis kapitalbesked från banken eller utdrag ur fastighetsregistret.

Förteckningen ska ta upp all egendom du förvaltar och avges på heder och samvete. Vi kan aldrig befria från skyldigheten att inge tillgångsförteckning.

Årsräkning

Efter att förteckningen har skickats in är det viktigt att du börjar notera de åtgärder du gör i uppdraget som förmyndare, alltså alla ekonomiska transaktioner som du vidtar. Senast den 1 mars varje år ska du sedan skicka in en årsräkning till oss där du redogör för din förvaltning under föregående år, avseende de tillgångar som stått under din förvaltning. Årsräkningen ska, på samma sätt som förteckningen, avges på heder och samvete. Blanketter finns på vår hemsida.

Sluträkning

När ditt uppdrag som särskilt förordnad förmyndare upphör ska du skicka in en sluträkning till oss (FB 14 kap. 18 §). Sluträkningen ska skickas in inom en månad efter det att uppdraget upphörde. Ditt uppdrag kan exempelvis upphöra genom att den omyndige fyller 18 år eller genom att tingsrätten beslutar att du ska entledigas från uppdraget. Sluträkningen ska innehålla en redogörelse för din förvaltning under det löpande året fram till dess att uppdraget upphörde. Även sluträkningen ska avges på heder och samvete. Sluträkning görs på samma blanketter som årsräkning.

Ersättning för uppdraget som särskilt förordnad förmyndare

Ersättning till förordnad förmyndare och medförmyndare

När det gäller uppdraget som särskilt förordnade förmyndare, även medförmyndare, finns stadgat om arvode i FB 12 kap. 16 §. Förordnade förmyndare har rätt till ett *skäligt arvode för uppdraget och ersättning för de utgifter som har varit skäligen påkallade för uppdragets fullgörande*.

Beroende på hur stora tillgångar barnet har och vilken arbetsinsats som krävs av dig får överförmyndaren avgöra på vilket sätt du ska ersättas. Om barnet inte har några tillgångar alls eller mycket liten ekonomi får du ersättning utifrån ett schablonbelopp. I normalfallet brukar det motsvara fem procent av ett prisbasbelopp för det år som årsräkningen avser. I andra fall kan ett högre arvode utgå, mer likt det som betalas till en god man.

Du kan också få schablonersättning motsvarande två procent av prisbasbeloppet för dina omkostnader samt ersättning för resor som varit nödvändiga i ditt uppdrag, till exempel resor till banken. Därför är det viktigt att du för körjournal över dessa resor.

Utgångspunkten är att det är barnet som ska betala arvodet, men detta gäller bara om barnet har tillgångar som överstiger två prisbasbelopp och/eller har bruttoinkomster som överstiger 2,65 gånger prisbasbeloppet. I annat fall står kommunen för ditt arvode. Arvode beslutas normalt i samband med att vi granskar din årsräkning.

Ersättning till särskilt förordnad vårdnadshavare

I gällande bestämmelser finns inget stöd för att en särskilt förordnad vårdnadshavare är berättigad till ersättning för den del av uppdraget som avser vårdnaden av barnet, om vårdnadshavaren inte samtidigt är familjehemsförälder. Frågan om ersättning avseende vårdnadshavardelen hanteras av socialtjänsten (inte av oss på överförmyndaren).

Du har dock rätt till ersättning för förmynderskapsdelen av uppdraget i enlighet med vad som sägs ovan.